

Leuke waarnemingen van graaf- en goudwespen in 2004 en 2005

René Veenendaal

Op 11 juni 2004 trof ik een verzamelplaats van *Holopyga generosa* mannetjes aan op wilde marjolein (Epe, Gld.). Het plantje bloeide toen nog niet maar was op een of andere manier

aantrekkelijker dan de ernaast staande planten. Ook de dagen en weken er na trof ik met zonnig weer de dieren op dezelfde plant. Steeds bleken het mannen, ze vlogen telkens even rond om daarna weer te gaan rusten. Soms werd er een poging gedaan te copuleren met een andere man die op het plantje was neergestreken. Een echte copulatie heb ik echter niet waargenomen. De mannen vlogen hier tot in de tweede week van juli, daarna heb ik ze niet meer waargenomen. In de Ned. Fauna 6 wordt vermeld dat groepjes mannen zijn gevonden op bladeren van struiken en bomen (Peeters et al. 2004). Dit zou erop kunnen duiden dat de mannetjes van deze soort een gezamenlijk territorium gebruiken om vrouwtjes te lokken en te bevruchten. Op 11 juli 2005 ving ik vlak bij vorige vindplaats een vrouwtje van deze soort, ze vloog tussen hoog gras langs een bosrand, nesten van een eventuele gastheer heb ik echter niet kunnen vinden.

Een andere leuke waarneming in 2004 was een kleine kolonie (± 15 nesten) van *Astata boops* (Epe, Gld), dagelijks was hier bij mooi weer de koekoekswesp *Hedychridium roseum* te vinden. In 2005 waren er slechts enkele *Astata*'s op deze plek actief. Er werden echter wel een paar *Hedychridium roseum*-mannen gevangen.

In 2005 trof ik rond schietterrein Oldebroek (Gld) twee nestplaatsen van *Cerceris arenaria* waar *Hedychrum nobile* actief was. Hier vond ik ook een plek met een flink aantal (± 40) nesten van *Philanthus triangulum*, waar ik o.a. *Hedychrum rutilans* aan trof.

Verder ving ik in 2005 nog een *Hedychrum gerstaeckeri* vrouw (Epe, Gld.) in de buurt van *Cerceris rybyensis* nesten, in Ned Fauna 6 o.a. als waard genoemd.

Literatuur

Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit & H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata).- Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden, 507 p.